

DISCUSSIEVERSLAG

STADSGESPREK

UTRECHT GROEIT!

Op 4 november jl. vond in het Stads kantoor het stadsgesprek Utrecht Groeit! plaats. Zo'n 120 burgers, investeerders, belangen organisaties en ambtenaren gingen met elkaar in gesprek over de ruimtelijke toekomst van Utrecht. Utrecht groeit en dat biedt kansen. De aanwezigen zijn het erover eens dat we die kansen moeten verzilveren, maar stellen daarbij ook een aantal belangrijke randvoorwaarden. Tegelijkertijd werd geconstateerd dat de tijd om met elkaar het gesprek te voeren heel kort was. Er is behoefte aan een meer continue discussie over de stad.

KERNBOODSCHAP RUIMTELIJKE STRATEGIE UTRECHT GROEIT!

De populariteit van steden neemt toe en van Utrecht in het bijzonder. Utrecht groeit en het College wil die groei met name faciliteren door inbreiding. Belangrijke nieuwe locaties in de stad die daar naast Leidsche Rijn aan moeten bijdragen zijn het Jaarbeursterrein, de Merwedekanaalzône en een aantal voormalige emplacementen en werklocaties van de NS. Door die locaties efficiënt te benutten, onder andere door vaker de hoogte in te gaan, kunnen we de hoge kwaliteit van leven in Utrecht handhaven. Gezonde verstedelijking is daarbij het centrale thema: gezondheid, bewegen, welbevinden, perspectief op wonen, werk en opleiding, duurzaamheid. Utrecht is bovendien een stad van ontmoeting. We pakken de gevolgen van groei voor de mobiliteit aan door een systemsprong, met het accent op openbaar vervoer, fiets en voetganger. We zien de Binnenstad en het Stationsgebied, het Science Park en Leidsche Rijn (Centrum) als economische hot spots.

Utrecht is voor veel verschillende initiatieven en doelgroepen interessant. We stimuleren diversiteit tussen gebieden in de stad om die initiatieven en doelgroepen te kunnen bedienen. Dat heeft wel z'n grenzen. Er zijn verschillen die we niet accepteren, namelijk verschillen die tot ongelijke kansen leiden.

De lijnen waarlangs ons college de groei van Utrecht samen met U vorm willen geven zijn:

- Gezonde verstedelijking
- Verdichting (schaalsprong)
- Openbare ruimte
- Ontmoeting
- Diversiteit
- Mobiliteit voor de toekomst (systemsprong)

- Duurzame economie

BEVINDING DEELNEMERS STADSGESPREK

In dit digitale verslag zijn de bevindingen van de deelnemers weergegeven. Het is geen letterlijk verslag. We hebben gezocht naar de verbinding tussen de verschillende thema's en geprobeerd onderwerpen met elkaar te verknopen. De bevindingen vormen belangrijke input voor de keuzen die ons College gaat maken over de ruimtelijke strategie van Utrecht. Eind januari 2016 wordt hier door ons College over besloten, waarna de strategie voor besluitvorming wordt aangeboden aan de Raad.

NIEUWE VRAGEN

Een deel van de opbrengst van het stadsgesprek roept bij mij nieuwe vragen op. En zoals u terecht stelde tijdens het stadsgesprek: de discussie over de ruimtelijke strategie is nooit af. Ik nodig u daarom van harte uit om op het verslag en de geformuleerde vragen te reageren. Zo denkt u met ons verder over de ruimtelijke strategie en de specifieke invulling daarvan in afzonderlijke onderdelen van de stad (het centrum, de woongebieden, verbindingssassen en werkgebieden).

U kunt tot maandag 14 december 2015 reageren op dit verslag door gebruik te maken van **de X-functie** in dit digitale document. Uw digitale bijdrage vormt net als het stadsgesprek input voor de Ruimtelijke Strategie Utrecht, waarover eind januari 2016 in ons College wordt besloten. Daarna bieden wij de Strategie voor definitieve besluitvorming aan de gemeenteraad aan.

Ik dank u voor uw betrokkenheid bij de stad en de input die u geleverd heeft.

Paulus Jansen

GEZONDE VERSTEDELIJING

U heeft aangegeven dat gezonde verstedelijking draait om verbinding en vraagt om radicale maatregelen. Welke (radicale) ruimtelijke maatregelen zou ons College moeten nemen om de leefbaarheid in de stad te waarborgen en wat zijn daarvan consequenties waar we rekening mee moeten houden?

VERDICHTING:

Met u willen we op zoek naar de juiste verdichtingsstrategie voor Utrecht. U heeft suggesties voor het toepassen van hoogbouw in de stad, voor transformatie en voor kleinschalige projecten? Als u kijkt naar de wijk waarin u zelf woont (of werkt) ziet u dan ruimte voor hoogbouw (en hoe hoog), voor transformatie of voor kleinschalige ontwikkeling en zo ja waar? En als u kijkt naar de stad, waar ziet u dan ruimte voor grootschalige verdichting?

OPENBARE RUIMTE

Een van de belangrijkste randvoorwaarden die u heeft gesteld voor verdichting is dat we de openbare ruimte “knettergoed” moeten regelen. Daarbij moet niet alleen de verkeersinvalshoek, maar ook de doelgroepenbenadering, kwaliteitsverbetering en ontmoeting een rol spelen. Kunt u een voorbeeld geven van waar in Utrecht / in Nederland de openbare knettergoed is geregeld en waarom u dat vindt?

ONTMOETING

Ontmoeting is volgens u belangrijk op alle schaalniveaus binnen de stad. En ontmoeting kent vele vormen. Heeft u suggesties voor maatregelen die ontmoeting helpen stimuleren en zijn er plekken in de stad die daarbij volgens u een belangrijke rol spelen?

DIVERSITEIT

Diversiteit is een kracht. We moeten op zoek naar wat wijken positief onderscheidt en niet streven naar een eenheidsworst. Kunt u aangeven hoe uw buurt zich onderscheidt van andere buurten in de stad en welke kwaliteit zou moeten worden behouden in uw wijk als kracht voor de toekomst?

MOBILITEIT

En-en-en kan niet meer. U geeft aan dat we eerder gemaakte keuzen (fiets en OV i.p.v. auto) verder moeten doorvoeren en dat nieuwe bewoners zich moeten committeren aan beperkte ruimte voor autogebruik en autoparkeren. De fiets als statussymbool kan daarbij

helpen. Hoe kunnen we volgens u de fiets in Utrecht zo inzetten dat dat tot minder auto's leidt?

DUURZAME ECONOMIE:

U heeft voorgesteld om Bouwen aan een duurzame stad te kiezen als economische strategie.

Wat zijn volgens u de belangrijkste pijlers onder Bouwen aan een Duurzame Stad?

Bouwen aan een duurzame stad sluit aan op de internationale profilering van Utrecht als "Healthy Urban Living". Welke kwaliteiten van de stad en regio (nu en in de toekomst) bevestigen dat profiel?

GEZONDE VERSTEDELIJING ALS RODE DRAAD

In een gezonde stad hebben mensen een leuke baan of zijn op een andere manier actief bij de samenleving betrokken. Je kunt er fijn wonen in een gezonde leefomgeving met gezonde lucht en beperkte overlast. Een omgeving die bovendien zo is ingericht, dat die uitnodigt tot een gezonde levensstijl en aanzet tot beweging.

GEZONDE VERSTEDELIJING DRAAIT OM VERBINDING

Utrecht wil bouwen aan een gezonde toekomst. Gezonde verstedelijking duidt op de fysieke maatregelen die daartoe getroffen kunnen worden. Gezonde verstedelijking biedt daarmee de rode draad voor de ruimtelijke strategie. Maar gezonde verstedelijking is niet alleen fysiek, het is ook sociaal en ecologisch. Ontwikkel de stad bewust. Heb aandacht voor de leefomgeving. Dan ontstaan er sociale, economische en ecologische kansen in het fysieke domein. Formuleer die strategie. Leg dat vast in beleid. En voer dat uit in projecten. Gezonde verstedelijking is een rode draad voor de ruimtelijke strategie van de stad.

BOUWEN AAN EEN GEZONDE TOEKOMST VRAAGT OM RADICALE MAATREGELEN

De stad moet een gezonde leefomgeving zijn; in 2030 moet Utrecht een gezonde stad zijn! Dat vraagt om radicale maatregelen! Denk aan 3 juli 2015 (start van de Tour in Utrecht). Toen was de luchtkwaliteit in de stad wel goed. In die zin is de milieuzone eerder symboolpolitiek: neem echte maatregelen voor leefbaarheid (lucht en ruimte).

HET GAAT ZOWEL OM HET GROTE GEBAAAR ALS DE KLEINE INTERVENTIE (BIJV. BUURTMOESTUINEN)

Gezonde verstedelijking heeft zowel betrekking op de stad, op de buurt als op de kleine interventie. Met de aanpak van de westkant van het stationsgebied kunnen we op grote schaal een impuls geven aan de gezonde toekomst en experimenteren met gezonde verstedelijking, de energietransitie, klimaatbestendigheid en duurzame mobiliteit. Voor de bestaande buurten biedt kleinschaligheid juist een kans. Kleinschalige structuren, met bijvoorbeeld voldoende levensloopbestendige woningen in de buurt en meer sociale, sport-

en gezondheidsvoorzieningen op loop/fietsafstand dragen bij aan een gezonde toekomst. Mensen identificeren zich vooral met een buurt als leefomgeving: fysiek en sociaal. Die kleinschaligheid biedt een menselijke maat. En juist die menselijk maat biedt het juiste frame voor preventie.

KIES VOOR BOUWEN AAN EEN DUURZAME STAD ALS ECONOMISCHE STRATEGIE

DENK VANUIT OUDEREN, SPELENDE KINDEREN, DAKLOZEN, ROLSTOELGEBRUIKERS EN NIET VANUIT PRIMAIR STEDELIJKE FUNCTIES

De stad moet van ALLE mensen zijn. Ook voor mensen waarvan je misschien niet wil dat ze er zijn: daklozen, drugsverslaafden. Groepen die zich wel in het centrum gaan nestelen. Kun je vooraf ook rekening mee houden.

Utrecht is een relatief jonge stad, maar er zijn bijvoorbeeld ook veel ouderen, er zijn wijken met veel kinderen. Door te denken vanuit deze groepen kan de inrichting van de stad een kwaliteitsimpuls krijgen.

Deze benadering is zowel van toepassing op mobiliteit, verdichting als de inrichting van de openbare ruimte. Inzetten op de fiets bijvoorbeeld kan gevolgen hebben voor de bereikbaarheid van voorzieningen voor de ouderen. Door bijvoorbeeld te bouwen voor ouderen of levensloopbestendig te bouwen komen er gezinswoningen vrij in de stad waar weer andere huishoudens kunnen instromen. Alleen voor starters bouwen brengt die keten niet op gang.

DOORSTROMING GELDT NIET ALLEEN VOOR DE WONINGMARKT MAAR OOK VOOR DE FIETS (GEZONDE MOBILITEIT)

Kan de gemeente geen oproep doen aan bewoners in de stad om ideeën te leveren om fietsfiles tegen te gaan?

VOORZIENINGEN DICHTBIJ

Levensloopbestendige woningen staan bij voorkeur in levensloopbestendige buurten. Dan kunnen ouderen in hun eigen buurt blijven wonen met hun eigen contacten. Dan moeten wel de dagelijkse voorzieningen op loopafstand blijven.

MET 'FUN DESIGN' IN DE OPENBARE RUIMTE KUNNEN WE MENSEN AANSPOREN TOT MEER BEWEGEN EN SPELEN

GA VAKER DE HOOGTE IN

Utrecht heeft van de 4 grote steden binnen de gemeentegrenzen het minste openbaar groen per inwoner. Je zou op bepaalde plekken vaker de hoogte in moeten gaan om op andere plekken groen te kunnen behouden dat zo belangrijk is voor de buurt als leefomgeving.

VERGROENING, VERTICAAL GROEN EN GROEN OP DAKEN IS EEN KANS

Denk aan parken t.b.v. bewegen en ontmoeten. Aan gevelgroen. En niet alleen de gebouwen, maar ook het groen kan de hoogte in. Dat biedt zowel op maaiveld als op hoogte een kans om de leefbaarheid in de stad te verbeteren en gezondheid te stimuleren.

VERDRINGING IS EEN BEDREIGING VOOR EEN GEZONDE STAD

Utrecht kan een welvarende stad worden (de vraag is namelijk groot genoeg). Maar de bedreiging is verdringing: Hoe hou je de stad beschikbaar voor alle groepen? Het gevaar is dat de mensen die de laag betaalde banen verrichten straks niet meer in de stad kunnen wonen omdat de woningen te duur worden. Dat is niet het plaatje van een gezonde stad. Gemeente moet regie nemen en eisen stellen aan soorten woningen en betaalbaarheid.

VERDICHTEN: WE MOGEN DE HOOGTE IN GAAN, MAAR NIET OVERAL

De populariteit van Utrecht groeit. Nederland verwacht ook wat van Utrecht. De stad blijft niet zoals hij nu is. We kiezen ervoor de groei binnen de bestaande stad te laten plaatsvinden. Door Leidsche Rijn af te maken en door ontwikkeling van gebieden zoals het Jaarbeursgebied en de Merwedekanaalzone mogelijk te maken. Maar ook door slim gebruik te maken van de ruimte in de woongebieden. Kunnen we verdichten zonder getalsmatig grenzen te stellen aan de groei?

VERDICHTING IS GEEN VRAAG MAAR EEN ABSOLUTE NOODZAAK

Utrecht heeft een zwaar overschot aan grondgebonden woningen. Je schiet je op lange termijn in de voeten als je blijft inzetten op die woonvorm. Je moet goed nadenken over hoe de stad ook na het bereiken van de 400.000 inwoners kan doorgroeien om daar nu al op in te kunnen spelen (volhoudbaarheid). Verdichting is geen vraag maar absolute noodzaak. Eengezinswoningen worden ook niet door iedereen als een aantrekkelijke vorm van wonen gezien. Het concept sluit niet aan bij de verschillende fases in je leven en heeft zeer beperkte gebruiksmogelijkheden (- wonen - verhuur - detailhandel -)

DENK IN DE TOEKOMST: DELEN IS HET NIEUWE HEBBEN

Denk nu alsof je vijftien jaar verder bent. De generatie van het gedeeld wonen, gedeeld reizen en gedeelde tuinen komt er aan. Dit maakt efficiënter gebruik van de ruimte mogelijk. Richt nu de stad in voor nieuwe manieren van wonen en werken; maar ook wat betreft 'vervuiling' in de stad (vb. elektrische auto's).

ZET IN OP VRIENDELIJK VERDICHTEN / INBREIDING OP MAAT

Inbreiding hoeft niet per sé de hoogte in en hoeft niet hoger te zijn dan de domtoren. Elk deelgebied in de stad verdient zijn eigen inbreidingsaanpak (vriendelijk verdichten). De identiteit van de ene wijk biedt meer kansen voor het transformeren van kantoren, daar waar de andere wijk meer ruimte biedt voor hoogbouw. Vriendelijk verdichten betekent ook nadenken over de drukte die door verdichten ontstaat, bijvoorbeeld door het splitsen van woningen. De drukte neemt daardoor toe, er komen meer inwoners per hectare en al deze bewoners willen bijvoorbeeld hun vervoersmiddel ergens neerzetten.

Kies kwaliteit boven kwantiteit. Kies voor een goede combinatie van verdichten en transformatie. Zorg voor stedelijke dichtheid op een manier die kwaliteit heeft. Zorg dat je een goed kwaliteitsbeeld hebt.

FORMULEER EEN VERDICHTINGSSTRATEGIE: STUUR OP WAAR EN HOE VERDICHTEN

Aan diverse tafels wordt gevraagd om een goede regie op de verdichting, om een gedragen kader, waarin bestaande waardevolle structuren en karakteristieke elementen worden beschermd, waarin stedelijkheid en menselijke maat worden gecombineerd, dat op hoofdlijnen inzicht biedt in waar we de hoogte in gaan. Maar ook een kader dat flexibel is als het gaat om de uitvoering.

Suggesties voor een strategie:

- Benader de ontwikkeling van een wijk als die van een kleine decentrale stad, vanuit het nabijgelegen knooppunt.
- Besteed aandacht aan het sociale aspect, uitspraken/stellingname nodig van CEO's inzake duurzaam ruimtelijke ontwikkeling, aandacht voor mobiliteit, kleinschalig ontwikkelingen, van onderop.
- Next level hoogbouw (hoger dan De Dom) moet volgens sommigen kunnen, maar alleen in combinatie met kleinschaligheid. multifunctionaliteit. ontmoeting
- Wrijving en schuring geeft ook kwaliteit.

SCHRIKBEELD:

- Pas op met lukraak hoogbouw, wees zorgvuldig in waar dit kan. De identiteit van Utrecht is gemiddeld 4 bouwlagen
- Offer niet elk plekje op
- Zorg bij hoge dichtheden ook voor:
 - meer zelfstandigheid ten aanzien van voorzieningen
 - een hoogwaardig publiek domein (niet alleen verkeerskundig maar vanuit alle functies / stedelijk landschap)
- Hoge dichtheid is dat hetzelfde als meer auto's?

MAAK GEBRUIK VAN AANWEZIGE KANSRIJKE ZONES:

Als mogelijke kansrijke zones zijn aangedragen: de Kop van Zuid op Westraven; de stroken langs het AmsterdamRijnkanaal en de snelwegbak; de zone langs het Merwedekanaal; de

wijken met overmaat aan openbare ruimte. Ook zijn er ideeën geopperd over realiseren van de verdichting binnen een nader te bepalen ring.

INBREIDING-OP-MAAT VRAAGT OM EEN PALLET AAN OPLOSSINGEN (TOOLS)

De deelnemers hebben diverse tools aangereikt voor de uitvoering van verdichting.

- De hoogte in gaan (maar liever niet hoger dan de dom), vooral daar waar een combinatie met HOV mogelijk is. Bijvoorbeeld wonen op 80 meter hoogte bij Station CS.
- Slim stapelen van functies
- Terugliggende hogere lagen waar je stedelijkheid en menselijke maat wil combineren
- 3 lagen hoog en 100 wo/ha is ook verdichten
- Kleinere woningen (minder m2)
- Bestaande panden hergebruiken
- Flexibele en tijdelijke bestemmingen
- Hoogbouw aan de waterrand / in veel groen
- Boulevard / lanen
- Afwisseling in wonen-werken / groen-water
- Meer alternatieve woonvormen
- Overlapping, wonen, werken, natuur
- Landelijk wonen en werken
- Dorpen binnen de stad

RANDVOORWAARDEN VOOR DE UITVOERING

Genoemde randvoorwaarden voor de uitvoering:

- Verdichting betekent per plek en gebied maatwerk!
- Kleinschalig (van onderop) waar het kan, grootschalig waar het moet
- Maak combinaties van wonen en werken
- Combineer inbreiding met het realiseren van groen en vooral water in de stad (blends).
- Sociale problematiek moet meer worden belicht

PROCES

- Maak de ruimtelijke strategie van de bewoners door een ping-pong proces
- Kies voor een organische ontwikkeling waar het kan (accupunctuur, bottom-up)
- Voer als gemeente regie op de cruciale locaties waar het moet

- Het bestuur nodigt de stad uit (initiatieven en stadsgesprek), maar er is een bepaalde groep die niet deelneemt. Sociale strategie combineren met de ruimtelijke strategie.
- Blijf je methodes ontwikkelen om met de stad in gesprek te blijven / komen.
- Luister ook naar andere groepen dan de “usual suspects”!

OPENBARE RUIMTE ALS DE CONTRAMAL

Bij het stadsgesprek was geen aparte tafel "Openbare Ruimte" beschikbaar. Vanwege de verwevenheid met vrijwel alle andere thema's kwam dit onderwerp echter aan vrijwel alle tafels ter sprake. Naar aanleiding van het stadsgesprek is daarom Openbare Ruimte als thema aan de Ruimtelijke Strategie toegevoegd.

"ALS JE WIL VERDICHTEN, REGEL DE OPENBARE RUIMTE DAN KNETTERGOED EN INTEGRAAL"

Op dit moment ervaren gebruikers de inrichting van de openbare ruimte voornamelijk als functioneel. Het lijkt soms dat de ontwikkeling van de openbare ruimte vooral plaats vindt vanuit verkeerskundig inzicht.

De gemeente heeft de meeste zeggenschap in de openbare ruimte. Geef bij ontwikkelingen in de openbare ruimte ook ruimte voor landschapsarchitecten, niet alleen verkeersontwerpers.

BIJ HOGE DICHTHEDEN HOREN OOK GOEDE PARKEN/ GOED GROEN, GAAT OM DE KWALITEIT

"GROTE STAD ALS UTRECHT HEEFT GROENE PLATTELAND HARTSTIKKE NODIG"

WATER IS EEN ONDERBELICHTE KWALITEIT BIJ VERDICHTING

- Amsterdamrijnkanaal is een kwaliteit die nu niet benut wordt.
- Geef water en groen de ruimte
Transformeer havengebieden en breng het water terug in de stad, dat maakt mensen vrolijk.

BEHOUD VAN GROEN, GROENE VERBINDINGEN EN GEBRUIK VAN TIJDELIJK BRAAKLIGGENDE TERREINEN VOOR GROEN GEVEN EEN IMPULS AAN GEZONDE VERSTEDELIJKING

SPORTVOORZIENINGEN IN WIJKEN ALS BELANGRIJKE ONTMOETINGSPLEK
(SOCIALE COHESIE)

ONTMOETING IS EEN BELANGRIJKE STEDELIJKE FUNCTIE, EN NIET ALLEEN IN HET CENTRUM

Een van de belangrijke functies van de stad is dat mensen elkaar daar kunnen ontmoeten. In de buurt, in het park, op het terras, tijdens evenementen. Van oudsher trekt Utrecht, centraal gelegen in Nederland, veel mensen aan die elkaar, privé of in werk, willen zien. Om te winkelen, te overleggen, te ontspannen. Dat gebeurt vooral in het centrum ("ik zie je in de stad"), maar de drukte verspreidt zich ook over de stad. Het zorgt voor levendigheid, maar soms ook voor overlast.

We breiden het centrum van Utrecht uit, om ontmoeting ook in de toekomst te kunnen faciliteren. We zoeken daarbij naar versterking van functies van gebouwen en de openbare ruimte erom heen.

ONTMOETEN IS CRUCIAAL VOOR UTRECHT OP ELK NIVEAU, DUS OOK IN KANALENEILAND, IN ALLE WIJKEN

Meer dan de helft van de Utrechters woont alleen. Ontmoeting is belangrijk; huiskamerprojecten, welzijnsinstanties => geef mogelijkheden in de buurt. De oude sociale infrastructuur (buurthuizen) is weg, maar wat komt er voor de plaats? Van de individualisering naar weer samen vereist koppeling sociaal en fysiek beleid.

ONTMOETEN KAN OP VERSCHILLENDE MANIEREN

Ontmoeten doe je in persoon, maar ook digitale ontmoeting draagt bij aan samenhang in de stad. Bijv. je ontmoet elkaar op internet en spreekt af in Utrecht.

In de wijk kunnen digitale netwerken lokale netwerken ondersteunen (SMART CITY). Maar die zijn nog in ontwikkeling. 'Pecha kucha Utrecht' is een goed voorbeeld. Een en al inspiratie en ontmoeting.

ONTMOETEN VAN DE TOEKOMST IS GEBAAKT BIJ ONT-MOETEN

Zorg voor aanleidingen voor ontmoeting, zonder dat het moet. Ontmoeten op eigen risico!

ER MOETEN OOK PLEKKEN ZIJN IN DE STAD OM “UIT” TE KUNNEN STAAN.

ONTMOETINGSPLEKKEN EN LOKALE NETWERKEN SCHUIVEN MEE MET DYNAMIEK VAN DE STAD

Door leegstand (lege ruimtes) en lage huren, ontstaat ruimte voor ontmoeting op wijkniveau. Door groei, stijgen huren, worden ontmoetingsplekken verdrongen. En daarmee verdwijnt soms het lokaal netwerk. Maar door groei en dynamiek ontstaan ook weer kansen.

Koffiecoöperatie LEF in MAX is een goed voorbeeld van ontmoetingsruimte voor een lokaal netwerk.

FLEXIBILITEIT GEVRAAGD VOOR ONTMOETINGEN

Kan de gemeente flexibel inspringen op nog onbekende ontmoetingsplekken? Bijvoorbeeld door flexibele bestemmingen en flexibele gebouwen? In het centrum maar ook daarbuiten? Flexibiliteit in het centrum. Aandacht voor meer flexibiliteit ook buiten centrum. Hoe vind je een flexibele eigenaar?

Kan flexibiliteit worden vergroot door vergunningen af te schaffen en in plaats daarvan de voorwaarden voor het gebruik van een plek aan te geven?

KANS: COMBINEER HET POSTKANTOOR EN TIVOLI ALS BRUISENDE ONTMOETINGSPLEK!

Op Vredenburg is het zondag te stil. Voorstel is om een kunstmarkt op zondag te organiseren met een andere sfeer dan door de week. Tivoli en postkantoor combineren als ontmoetingsplekken. Juist het openbaar toegankelijke is een essentiële voorwaarde voor ontmoetingen, Heel anders dan terrassen, winkels o.i.d.

DIVERSITEIT

Utrecht heeft veel smaken en er valt wat te kiezen. Dat koesteren we. Tegelijkertijd bestaan er verschillen tussen gebieden die we juist willen voorkomen. In een gezonde en duurzame stad mag bijvoorbeeld Oog in Al anders beleefd worden dan Zuilen, maar beide wijken moeten door de bewoners positief gewaardeerd worden. En dat willen we onderstrepen met ruimtelijke ontwikkeling. Diversiteit zit vaak in combinaties van wonen en zorg, wonen en werken etc. We zijn een jonge stad maar er is ook een toenemend aandeel van mensen die zorg of ondersteuning nodig hebben. Hoe gaan we daar mee om in een groeiende stad, vanuit het fysieke domein? Hoe krijgen we meer keuzemogelijkheden voor iedereen in de stad zonder dat dit leidt tot tweedeling? Hoe kunnen we door de groei de mogelijkheden en het welbevinden van alle bewoners vergroten zonder daarbij aan diversiteit in te boeten?

ZIE DIVERSITEIT ALS EEN ORKEST/TEAM: DE ESSENTIE IS DAT ER GESPEELD WORDT, MAAR NIET ALLEMAAL OP HETZELFDE INSTRUMENT/OP DEZELFDE POSITIE.

Diversiteit kan op allerlei manieren worden ingevuld. De volgende beelden doemen daarbij op:

- Menging van mensen: verschillende manieren van leven naast elkaar, ongedeelde stad, multicultureel, dialoog, samen dingen doen, plek voor iedereen/waar iedereen zich fijn voelt
- Verschillende mensen, functies, dingen: naast elkaar (op de goede korrelgrootte), aanvullend en versterkend (als som der delen).
- De gespleten straat: een straat met aan de ene kant koopwoningen achter hekken en aan de andere kant sociale huurwoningen. Daar is totaal geen interactie tussen de mensen.

BENUT DE KRACHT VAN UNICITEIT EN DIVERSITEIT

BENADER DIVERSITEIT VANUIT VERSCHILLENDE SCHAALNIVEAU'S:

Op gebiedsniveau gaat diversiteit meer om kenmerken van de gebieden / wijken. Ieder gebied heeft een eigen karakter en eigen kwaliteiten. Die moet je koesteren, uitbuiten en kansen geven!

Op het niveau van de ‘menselijke maat’ gaat het meer om “verschillende smaken mensen”. Smaken die op zichzelf staan en die zich onder de juiste omstandigheden laten combineren.

MAAK DE VERSCHILLENDE DELEN VAN DE STAD MEER ZICHTBAAR

Wat heeft een gebied/wijk voor rol in de stad en hoe zorgen we voor voldoende diversiteit in gebieden, zodat iedereen zich wel in een gebied thuis voelt (er voor iedereen wel een gebied is waar omstandigheden voor hem/haar optimaal zijn). En waarbij mensen uit het ene gebied ook trots zijn op een ander gebied, zonder dat ze daar zelf graag zouden willen wonen (denk bijvoorbeeld aan een gezellig multicultureel imago van Lombok. Iets wat er toch maar is in de stad waar jij woont).

DIVERSITEIT WERKT HET BESTE VAN ONDERAF

Diversiteit werkt het beste van onderaf en met dingen die meerdere functies tegelijkertijd hebben (voorbeeld Food for Good in Transwijk: helpen van mensen, stadslandbouw, relatie met voorzieningen/bedrijven er om heen).

FYSIEKE INGEPEN ZIJN INSTRUMENTEN OM DE SOCIALE ASPECTEN VAN DIVERSITEIT TE STUREN

PROBEER NIET NAAR DE GEMENE DELER TE ZOEKEN

Geen eenheidsworst die je overal in Nederland zou kunnen tegenkomen. Ben niet bang voor verschillen. Juist in Utrecht kan dit: we zijn een ontspannen stad en we zijn populair (waardoor je wel wat anders kunt afdwingen). Verdiep je in groepen (elke groep heeft zijn kwaliteit) en maak iets specifiek waar mensen zich thuis voelen. Groei is juist een kans om dit mogelijk te maken.

ONT-MOET ONTMOETING

Versterken van kwaliteiten of kenmerken van groepen is helemaal niet erg, maar zorg wel dat ontmoeting tussen verschillende groepen plaats kan vinden. Daarmee neemt het gevoel van veiligheid ook toe. Kijk of ontmoeting op een natuurlijke manier te sturen is (in openbare ruimte, bij scholen) waarbij men wel de keuze moet hebben om ontmoeting af en toe te ontlopen.

KIJK NAAR WAT MENSEN NODIG HEBBEN

Verdiep je in elkaar. En kijk verder dan alleen de geijkte dingen als inkomen, opleidingsniveau, culturele komaf, etc. De leefstijlenbenadering zou daarbij kunnen helpen, want ook binnen inkomensgroepen zijn grote verschillen tussen mensen. Menging/ontmoeting tussen mensen kun je stimuleren, maar daar is meer voor nodig dan verschillende woningtypes bij elkaar.

MOBILITEIT

Utrecht groeit door slim gebruik te maken van de ruimte in de stad. Groei betekent dat er meer mensen zullen zijn die zich in de stad willen verplaatsen. En dat er meer goederen en diensten moeten worden aangeboden. Utrecht is nu goed bereikbaar, maar moet dat in de toekomst ook blijven. Nu al zien we knelpunten ontstaan. Tegelijkertijd wil het College in grote delen van de openbare ruimte een minder dominante rol van het verkeer en meer verblijfsruimte. We zullen daarom scherpe keuzes moeten maken. Groei maakt een systeemsprong in vervoerssystemen nodig (anders wordt het te druk op bepaalde plekken) en mogelijk (groei betekent meer klanten dus betere exploitatiemogelijkheden voor bijv. OV). Hoe kunnen we ons veilig kunnen verplaatsen in de groeiende stad zonder dat dat ten koste gaat van de kwaliteit van de woonomgeving?

EN-EN-EN KAN NIET MEER, MAAR KIES POSITIEF

Er moeten heldere keuzes gemaakt worden als het gaat om verkeer in de stad. Maak daarbij positieve keuzes vóór een bepaalde vervoerwijze. Ga bijvoorbeeld vol voor de tram en de fiets. En dus niet tégen de auto. En: houd je koers vast.

MINDER AUTO, MAG DAT OOK

Aan een van de tafels durfden de deelnemers nu te denken over “minder auto”. Kunnen er ook gebieden worden ingericht waar de auto niet welkom is?

VERKNOOP MOBILITEIT EN VERDICHTING

Veel mensen ervaren het centrumgebied als overbelast. De aanwezigen zien o.a. een oplossing in meer in te zetten op decentrale knooppunten, zoals Vaartsche Rijn, het gebied rondom Zuilen en rondom de toekomstige sneltram. Verdicht sterk rond OV-haltes: de groei van de stad is een kans voor het OV, maar niet als die groei versnipperd plaatsvindt.

DUURZAME MOBILITEITSOPTIES VANAF HET BEGIN

Regel de duurzame mobiliteit op tijd, zodat het functioneert zodra mensen in een gebied gaan wonen of werken. Doe je dat niet, dan raakt men gewend aan de auto. De tram naar IJburg in Amsterdam is een goed voorbeeld.

LAAT VERKEERSSTROMEN GEZAMENLIJK FUNCTIONEREN

- Zorgt voor doorstroming
- Oppassen voor waterbed effect (niet knijpen naar de rand).

HOUD HET VEILIG

Bijvoorbeeld in de binnenstad moeten fiets en voetganger nu te veel concurreren. Op andere plekken concurreren fiets en bus.

MEER FIETS BETEKENT OOK MEER AANDACHT VOOR OUDEREN EN VERVOER

Niet iedereen kan fietsen. De bereikbaarheid en toegankelijkheid van belangrijke voorzieningen moet voor iedereen gewaarborgd blijven, ook voor mensen die niet kunnen of willen fietsen.

EEN STRAAT ZONDER AUTO'S BEREIK JE DOOR TE ZORGEN DAT JE ER AL BENT

De auto is een middel om van A naar B te komen. Maar door wonen, werken etc. op een locatie te combineren is voor steeds meer mensen een auto niet meer nodig: men stapt de deur uit en is waar men wil zijn. Zo maakt functiemenging dus minder en duurzamere mobiliteit mogelijk.

SNELLER FIETSEN OM DE DRUKTE HEEN

De aanwezigen zagen kansen om de fiets nog aantrekkelijker te maken door routes over lange afstanden te bieden met vrije infrastructuur, weinig stoppen (groene golf voor de fiets) en buiten de drukte om. De extra afstand neem je dan voor lief, je rijdt immers door.

Routes langs het spoor zijn daarin kansrijk: in plaats van de spoorlanen uit de vorige eeuw (auto langs het spoor) gaan we nu voor spoorpaden (fietslangs het spoor).

PROBEER MENSEN MEER WAARDE AAN HUN FIETS TE LATEN HECHTEN

Veel fietsen zijn barrels. Daardoor gaan mensen er slordig mee om. Een idee dat opkwam: kan de fiets de auto als statussymbool vervangen? Zodat kapotte fietsen uit het straatbeeld verdwijnen, fietseigenaren de stallingen gebruiken en de auto niet meer als grote stap voorwaarts wordt gezien?

NIEUWE TECHNIEK IS DE TOEKOMST, MAAR WELKE TOEKOMST?

Door apps, nieuwe voertuigtechnieken etc. verandert de mobiliteit de komende tijd sterk. Met vaak meer individuele keuzeopties. Maar niemand weet precies hoe. Maar investeer in een goede digitale infrastructuur, waarop de nieuwe technieken kunnen inhaken.

PLANNINGS- EN MAAKPROCESSEN HOUDEN DE VERANDERING IN GEDRAG NIET MEER BIJ

Niet alles is op de tekentafel te voorzien. Wees daarom flexibel, denk vanuit de uit gebruiker bij het inrichten van het stedelijk vervoerssysteem (gedragpsychologie) en betrek de gebruiker in het ontwerp.

DUURZAME ECONOMIE

Economische groei in stad en regio is nodig om de groei van de werkgelegenheid en het voorzieningenniveau gelijke tred te laten houden met de bevolkingsaanwas. Om te kunnen blijven investeren en om kansen te bieden aan iedereen. We zien daarbij dat de economie verandert. Aan de ene kant is in Utrecht steeds meer sprake van een kenniseconomie. Aan de andere kant dragen steeds vaker kleinere initiatieven bij aan economische groei en maken mensen keuzen om minder of anders te consumeren. Wanneer we economische groei faciliteren we door sterk in te zetten op de kenniseconomie, volgt de rest dan vanzelf? Welke kansen biedt groei voor de economische kracht van de stad? Voor wie levert groei werkgelegenheid op? En welke kansen biedt een circulaire economie voor de ruimtelijke ontwikkeling?

KIES VOOR BOUWEN AAN EEN DUURZAME STAD ALS ECONOMISCHE STRATEGIE

LAAT DE ECONOMIE ZIJN GANG GAAN

Biedt ruimte – voorkom schaarste. Behoud de creatieven. In de wijken en de gebieden rondom het centrum willen veel initiatiefnemers zich inzetten voor versterking van de Utrechtse economie. Hierbij is soms een klein beetje ondersteuning nodig vanuit de gemeente.

HET ECONOMISCHE CENTRUM VAN UTRECHT IS GROTER DAN HET CENTRUM

Het Utrecht Science Park biedt als economische motor kansen voor de hele stad. Maar ook andere gebieden in de stad hebben groeipotentie. Geef ruimte aan transformatie en tijdelijke invullingen.

STIMULEER PRODUCTIEBEDRIJVEN EN AMBACHTEN

Meer ruimte voor productiebedrijven en ambachten in wijken met veel laag opgeleiden (o.a. Kanaleneiland). Op plekken met een hoge werkloosheid kunnen (kleine) initiatieven leiden tot meer werkgelegenheid en een meer betrokken samenleving.

HET MES SNIJDT AAN 2 KANTEN

Kwaliteitsimpuls bestaande bouw en nieuwbouw zorgt voor werkgelegenheidsimpuls. Ook niet hoogopgeleiden moeten hier van kunnen profiteren.